

ORĘDOWNIK ŚMIGIELSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem świąt.
Erzedplata miesięcznie z przyniesieniem 950. — mk.,
W agencjach miesięcznie 650 mk. Numer pojedynczy 30
mk. niedzielny 50 mk. Telefon nr. 65 Skrzynka poczt. 13.

**DZIENNIK BEZPARTYJNY
dla WSZYSTKICH STANÓW**

Cena ogłosz.: za 1-lin. wiersz piąty. 100 mk., w części
urzędowej lub reklamowej 200 mk. Adm. i Red.
Śmigiel-Wielkopolska. Poczł. kont. czek. A. Klóskowski
w Poznaniu nr. 200 363.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Niniejszem podaję do ogólnej wiadomości, że
czas ochronny połowu raka samca i samicy obowią-
zuje od 1. września do 30. maja a dla połowu lososia
i pstragu od 25. października do 20. grudnia.

Smigiel, dnia 18. grudnia 1922 r.
Starosta, Koczyński.

Niniejszem podaję do wiadomości, że wdowom
i sierotom wojennym wypłacą urzędy pocztowe w so-
botę dnia 23. XII. 22. w myśl uchwały dodatkowej
Ministra Skarbu 4 krotną rentę jako zapomoge
gwiazdkową.

Główny Wydział Opiekuńczy

Ogłosiłem:

Smigiel, dnia 22. XII. 1922 r.

Starosta.

Koczyński.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Przyjęcie nowego prezydenta.

Cała prasa prawicy o nowym Prezydencie wy-
raża się z największym spokojem i rewerencją.

„Gazeta Poranna“ pisze:

„Społeczeństwo ustosunkuje się wobec niego jak
wobec legalnego najwyższego przedstawiciela państwo-
wości polskiej. Polska potrzebuje spokoju i wytrwałej
pracy twórczej nad uporządkowaniem stosunków
państwowych, nad rozwiązaniem zagadnień skarbo-
wych, walutowych i ekonomicznych, które gnębia
współczesne życie polskie. Żywimy nadzieję, że no-
wy Prezydent, w harmonii z Sejmem i Senatem,
przy pomocy trwałego rządu, opartego o polskie
elementy polityczne, przyczyni się do wzmocnienia
siły narodu polskiego i potęgi państwa“.

„Gazeta Warszawska“:

„Jego pojęcie solidaryzmu społecznego oddała
go nieco od programu socjalistycznego, jednak
z obozem tym i jego ludźmi utrzymuje stały kontakt.
W czasie wojny i najścia Niemców p. Wojciechowski
przebywał w Rosji, gdzie jako członek Centralnego
Komitetu Obywatelskiego położył ogromne zasługi
w niesieniu pomocy wygnańcom i organizowaniu
mas tulących w związku samorządowe. Na zjeździe
politycznym w Moskwie w 1917 r., który powołał do
życia Radę polską zjednoczenia międzypartyjnego,
p. Wojciechowski wybrany został, jako zdecydowany
zwolennik sojuszu z koalicją i tworzenia armji pol-
skiej, prezesem tej Rady.

Z czasów redagowania doskonałego i antisemieckiego
pisma „Społem“ przypomina „Kurjer Czerwony“
jeszcze:

„W tym czasie z inicjatywy Wojciechowskiego
powstałe w Warszawie Towarzystwo Kooperatystów.
W jego biurze informacyjnym wraz z obecnym dy-
rektorem Związku Stowarzyszeń Spółdzielczych Miel-
czarskim, Wojciechowski pełni funkcje sekretarza.
W 1911 r. Wojciechowski mianowany zostaje dy-
rektorem Związku Stow. spółdzielczych. Po wybuchu
wojny organizuje sekcję żywnościową Centralnego
Komitetu Obywatelskiego, poczem, jako główny pełno-
mocnik C. K. O. delegowany jest na prawy brzeg
Wisły celem niesienia ludności pomocy żywnościowej
i sanitarnej“.

W tym samym piśmie czytamy też pewne rysy
charakterystyczne z życia prywatnego obecnego Pre-
zydenta ujmujące i sympatyczne:

„Wczoraj pod wieczór pan prezydent opuścił
skromnie urządzone swój 4-pokojowy lokal prywatny,
znajdujący się na czwartym piętrze przy ulicy
Smolnej Nr. 16 m. 10, by zamieszkać już w Belwe-
derze. Opuścił go — według słów naczynych
świadków — w zamyśleniu. Niepospolite bo czekają
go trudy. Być prezydentem w Polsce — to nie
znaczy mieć tylko same zaszczyty, to wielka ofiara,
ogrom odpowiedzialności i niesłychanie wyężona
praca. On to musi ciągle baczyć na niszczące
państwo tarcia polityczne, niwelować je, w porę
zapobiegać. To też kiedy po raz ostatni zjeżdżał
windą ze swego „czwartaka“, ta winda, która tak
często była jego utrapieniem, psuła się bowiem
i nieraz zmuszała dzisiejszego najwyższego dostojnika
Rzeczypospolitej do odbywania uciążliwej drogi aż
pod stropy swego domu — myślał zapewne z roz-
rzewnieniem, iż wraz z objęciem najwyższego urzędu,
utracił na długi czas ten spokój i błogosławioną
ciszę, jaka panowała tam na górze, na tem czwartym
piętrze, myślał zapewne o swej pracy naukowej,
której nie będzie już mógł kontynuować, o nowych
swych wielkich i zaszczytnych obowiązkach.

Na Smolnej, zapewne narazie, pozostała pani
prezydentowa z domu Kiersnowska, pochodząca
z ziemiańskiej rodziny, oddawna zamieszkała na
Litwie i dzieci pana prezydenta: syn Edmund, lat

18 i córka Zofja, lat 16, oboje wychowawcy szkół
warszawskich. Dzisiejszy prezydent wraz z rodziną
prowadził bardzo skromny tryb życia. Pani prezy-
dentowa do pomocy w gospodarstwie domowym ma
jedną służącą. Wieczory pan prezydent spędzał
zazwyczaj w domu. Chwile wolne od pracy poświę-
cał swym dzieciom, którym dopomagał w nauce.

Należy zaznaczyć, iż pan prezydent ma dwóch
braci: Bolesława, długoletniego współpracownika
Akco. Tow. K. Rudzki i S-ka i Władysława, obywa-
tela m. Warszawy. Nadto jedną siostrę, obecnie
doktorką Mirosławską, przebywającą wraz z mężem
w Mińsku Mazowieckim“.

Wogóle więc ton całej prasy polskiej jest przy-
jazny. Objekeje ma tylko „Nasz Kurjer“. W tem
piśmie od dwóch tygodni czytało się ciągle jakieś
gorzkie żale do p. Wojciechowskiego. Ciągłe mu
coś wypominano. W dzisiejszym „Naszym Kurjerze“
„objekeje“ wytoczone są w dwóch miejscach

Raz czytamy bowiem:

„Koło żydowskie oddało głosy na p. Wojcie-
chowskiego. Decyzja zapadła w ostatniej chwili.
Zdecydowano się poprzeć kandydata stronnictwa
lewicowych, mimo znacznych objekek, jakie wzbudzała
osoba kandydata“.

Na inenue zaś miejscu znów:

„Nie taimy, że mieliśmy i mamy pewne objekeje
co do osoby obecnego Prezydenta, nie chowamy
pod korzec faktu z dnia 9 grudnia, jak nie ukrywamy
i tego, że nasi przedstawiciele w Zgromadzeniu
Narodowym przewyciężyć musieli pewien opór
wewnętrzny, aby już w pierwszym głosowaniu prze-
chylić szalę zwycięstwa na rzecz p. Stanisława
Wojciechowskiego.“

Lwów, 21. 12. (Pat.) Dzisiejsze „Słowo Polskie“
w artykule wstępnym, omawiając wybór nowego
Prezydenta w duchu naogół dla niego przychylnym
m. in. pisze: Całe życie p. Wojciechowskiego świad-
czy o tem, że był on zawsze w zgodzie ze swoim
sumieniem i swojemi przekonaniem, których nigdy
nie poświęcał względem oportunistycznym, ani poli-
tyce partji. Zachowamy wobec niego całkowicie
szacunek, jaki należy się powadze pierwszego do-
stojnika Rzeczypospolitej, będącego symbolem siły
państwa i narodu. Rzeczowa ocena jego polityki
zależać będzie oczywiście od jego czynów. Wierzymy,
że nie zejdzie on nigdy z linii dobra państwa i potęgi
narodu polskiego. Odpowiedzialność wobec historii,
jaką wziął na siebie, doda mu, ufamy, sił do osią-
gnięcia tego celu.

Berlin, 21. 12. (A. W.) Prasa niemiecka kon-
statuje zgodnie, że wybór Wojciechowskiego oznacza
zwycięstwo myśli umiarkowanej i wielki krok naprzód
w demokratyzacji państwa. „Berl. Boersencourrier“
zamieszcza artykuł dr. Nossiga, stwierdzający, że
wybór Wojciechowskiego stanowi etap na drodze
konsolidacji młodej państwowości. Idea demokracji
i zasada porządku państwowego zwyciężyła w mło-
dem państwie. Autor stwierdza, że sumiennosc
Wojciechowskiego i obowiązkowosc jako min. spraw
wewn. była niezrównana a pilnosc przysłowiowa.
Jeśli Prezydent Wojciechowski — pisze autor —
pójdzie dalej na drodze tej, którą kroczył jako pre-
zes państwowej komisji oszczędnościowej, jeśli zdoła
wpłynąć na hyperprodukcję biurokracji i redakcję
administracji, to w wielkiej mierze przyczyni się
do spełnienia najważniejszego zadania Państwa pol-
skiego, tj. do sanacji finansów. Prezydent niewą-
pliwie rozszerzył swój horyzont polityczny i zapo-
znał się z życiem międzynarodowym podczas swego
pobytu w Londynie, dzięki czemu utrafi w odpo-
wiedaj ton w stosunku do państw obcych. W dzie-
dzinie polityki wewnętrznej dozna on pełnego popar-
cia od gen. Sikorskiego co do wzmocnienia działal-
ności centralnych władz państwa i sprężystości
administracji.

Paryż, 21. 12. (A. W.) Wybór Wojciechowskiego
przyjęto tu bardzo przychylnie. Prasa podkreśla, że
nowy Prezydent jest prawdziwym demokratą i że
daje gwarancje zrozumienia wszelkich problemów
gospodarczych. Jego przyjazne uczucia dla Francji
nie są platoniczne, jak tego dowodzi jego postawa
w czasie wojny. „Petit Parisien“ pisze: Wybór
nowego Prezydenta i spokojne okoliczności, towa-
rzyszące wyborowi, wskazują, że opinja w Polsce
rychło się uspokoiła i zrozumiała, jak wielkie nie-
bezpieczeństwo stanowi polityka morderstw poli-
tycznych. „Temps“ i „Journal des Debats“ są zdania,
że Wojciechowski uważany być musi za osobistość
umiarkowaną, która wolna jest od wszelkich
namietności politycznych. Prezydent Francji Millerand
przesłał serdeczny telegram gratulacyjny Prezyden-
towi Wojciechowskiemu.

Krótki życiorys nowego prezydenta.

Nowoobрани Prezydent Rzeczypospolitej p. Sta-
nisław Wojciechowski urodził się dn. 15 marca 1869 r.
w Kaliszu, gdzie w r. 1888 ukończył gimnazjum kla-
syczne i wstąpił do Uniwersytetu Warszawskiego na
wydział fizyczno-matematyczny. W maju 1891 r. był
aresztowany za udział w manifestacji z powodu set-
nej rocznicy Konstytucji 3-go maja, w rok potem
w obawie ponownego aresztowania wyjechał do Pa-
ryża, gdzie pracował jako zecer i brał udział w or-
ganizacjach emigracji polskiej. W styczniu 1893 r.
na żądanie ambasady rosyjskiej został wydalony
z Francji i przeniósł się do Londynu, skąd w czerwcu
tegoż roku wrócił potajemnie do kraju i przez 6 lat
brał czynny udział w organizacji Polskiej Partji
Socjalistycznej. W 1899 r. wrócił do Anglii i przez
7 lat pracował tam jako zecer, a następnie maszy-
nista-drukarz. W styczniu 1906 r. wrócił jawnie do
kraju, zajął się propagandą kooperacji, założył ty-
godnik „Społem“, a po zorganizowaniu Związku Sto-
warzyszeń Spożywczych został wybrany na jego
dyrektora.

Po wybuchu wojny w sierpniu 1914 r. zorganizo-
wał sekcję żywnościową Komitetu Obywatelskiego m.
Warszawy i został powołany na członka Centralnego
Komitetu Obywatelskiego. Przed zajęciem Warszawy
p. Wojciechowski wyjechał do Rosji. W lipcu 1917 r.
na zjeździe politycznym w Moskwie został wybrany
na prezesa Polskiego Zjednoczenia Międzypartyjnego,
t. j. organizacji politycznej idącej z Państwami Za-
chodnimi Przeciw Niemcom. W czerwcu 1918 roku
razem z wygnańcami z gubernji Smoleńskiej wrócił
do kraju i objął ponownie stanowisko dyrektora
Związku Stowarzyszeń Spożywczych, a następnie
katedrę Historji i teorji kooperacji w Wyższej Szkole
Handlowej w Warszawie. W styczniu 1919 r. został
mianowany Ministrem Spraw Wewnętrznych. Po
złożeniu tego urzędu w czerwcu 1920 r. był delega-
tem Prezydju Rady Ministrów dla spraw oszczędności
państwowych. Na początku 1921 r. był redaktorem
organu P. S. L. w Warszawie tygodnika „Wola
Ludu“ potem wrócił na stanowisko profesora Wyż-
szej Szkoły Handlowej i był prezesem Towarzystwa
Kooperatystów.

Tylko dziś i jutro jeszcze

przyjmują listowi przedpłatę na styczeń
1922 r. Przy późniejszym wniesieniu pre-
numeraty nie poręcza poczta dostarczenia
pierwszych egzemplarzy. Szanownych Czy-
telników naszych upraszamy w ich własnym
interesie o zaabonowanie gazety na styczeń
najpóźniej w sobotę.

Nie kłam, nie cudzołóż, — skąd weźmiesz, tam połóż!

Nie od i nie do wczoraj wiemy wszyscy, że prowodyrzy tak partji NPR. jak niemniej ZPP. całą swą robotę opierali i dziś jeszcze opierają na kłamstwie, obłudzie, a przedewszystkiem na szkalowaniu niewygodnych im ludzi.

Znanem jest przecież zdanie, szkaluj i wyzywaj co się zmieści, a zawsze coś z tego pozostanie. I chociaż później trzeba kłamstwa głoszone odwoływać, to jednak plotka, kłamstwo raz w świat puszczone, swoje zrobi..... Ileż to razy tego już było. Ile prowodyrzy, agitatorzy i redaktorzy takich odwołań musieli ogłaszać, a ile ich jeszcze ogłaszają...

Ostatnio znowu w nr. 261 „Prawdy“ sławetnej z dnia 22 listopada rb. znajdują się dwa oświadczenia. Pierwsze ogłosił b. naczelny redaktor „Prawdy“, a poprzednio sekretarz osobisty wiceministra dr. Wachowiaka. Oświadczenie brzmi jak następuje:

„Twierdzenia, wypowiedziane przeze mnie p. Drowi Ossowskiemu, b. staroście chełmińskiemu w artykule p. t. „Kurki endeckie“ w nr. 55 „Prawdy“ z dnia 8 marca rb. cofam jako bezpodstawne i nieprzemiłe z wyrazem ubolewania.

Poznań, 15. 11. 22 r.

(—) Stefan Krokowski,
b. redaktor naczelny „Prawdy“.

Drugi oświadczenie dotyczy p. Hałasa. Jest ono charakterystycznym o tyle, że widocznie redakcja „Prawdy“ nie chciała przyjąć na siebie odpowiedzialności za brednie, jakie na jej łamach wypisywano pod adresem firmy H. Cegielski, To Akc. i spowodowała p. Hałasa, by się bronił sam wobec rzuczonego oszczerstwa. Oto oświadczenie, jakie się ukazało w tymże numerze „Prawdy“.

„Pan Hałas zobowiązuje się w piśmie „Prawdy“ na tem samym miejscu umieścić następujące sprostowanie:

„W nr. 77 z dnia 2 kwietnia rb. „Prawdy“, znajdował się artykuł; Zamach firmy H. Cegielski, T. A., na prawo koalicyjne robotnika“.

Oświadczamy niniejszem, że wszystkie zarzuty w artykule tym wobec firmy H. Cegielski skierowane, uwłaczające w najwyższym stopniu dobrej opinii powyższej firmy, są niezasadnione. Przepraszamy firmę H. Cegielski, T. A. i wyrażamy żal, że artykuł wspomniany w piśmie naszym się pojawił.

podp. Wybieralski, rozjemca.

za firmę H. Cegielski podp.

Fr. Suchowiak. W. Jachiniecki.

Podpis za „Prawdę“

Stanisław Hałas“.

Coż to jednak pomoże. Poszkodowanemu, pokrzywdzonemu tylko w części zło wynagrodzono. Kłamstwo bowiem w świat puszczone, ileż ono goryczy spowodowało. Przypomnimy tylko niedorzeczności np. w sprawie głośnego Posadowa. Gdyby „Prawda“ i ci panowie koło niej się grupujący, więcej chcieli pamiętać o słowach, zawartych w nagłówku, napełniby wtenczas poniżających własną ich godność sprostowań pomieszczaćby nie potrzebowali.

Lecz są ludzie, wśród których takie nauki zawsze w las idą.

Biały Sztandar.

Zamianowanie nowych kardynałów.

W pierwszej połowie b. m. odbył się w Rzymie tajny Konsystorz, pierwszy za panowania Papieża Piusa XI. W przemowie swej do zgromadzonych wspominał Ojciec św. najpierw o zasługach poprzednika swego Papieża Benedykta XV., podkreślił, iż przy uregulowaniu kwestji Ziemi św. katolicy i chrześcijanie wogóle prawa swe zagwarantowane mieć winni, wspominał o klęsce głodowej w Rosji, wręcz oświadczył, iż na przedstawicieli mocarstw na często zgromadzających się konferencjach wpływać nie przestanie, by powodować się oni dawali nie tylko uczuciami sprawiedliwości, ale też uczuciem chrześcijańskiej miłości. „Pax Christi in regno Christi“ — oto dewiza Piusa XI.

Następnie przystąpił Ojciec św. do zamianowania nowych Kardynałów. Są nimi następujący purpuraci:

1. Ks. Artur Stanisław Touchet, ur. 13 listopada 1848, od r. 1894 Biskup Orleański, znany krasomówca francuski, który ostatnio jeszcze wokoło kanonizacji św. Joanny d' Arc wielkie położył zasługi.

2. O. Franciszek Ehrle, T. J., ur. 17 października 1845 r., wybitny uczonec, autor wielu dzieł naukowych i doktor honorowy kilku uniwersytetów, od roku 1883 powołany przez św. Papieża Leona XIII. do archiwum Watykańskiego, w r. zaś 1895 na Prefekta Watykańskiej biblioteki.

3. Ks. Aleksy Corast, Arcybiskup Rennes w Bretanii, ur. 14 listopada 1860, od 1921 r. następca obecnego Arcybiskupa Paryża Kard. Dubois na stolicy Arcybiskupiej w Rennes.

4. Mgr. Achilles Locatelli, ur. w r. 1856, Nuncjusz Apostolski w Portugalji od r. 1918 i tytularny Arcybiskup Tessaloniki, poprzednio internuncjusz w Holandji i w Argentynie.

5. Mgr. Jan Bonzano, ur. 27 września 1867, Delegat Apostolski w Waszyngtonie i Arcyb. tytularny Mityleny; jako młody kapłan był misjonarzem w Chinach.

6. Mg. Eugenjusz Tosi, ur. 6 maja 1863, Arcyb. Medjolański, następca na tejże stolicy panującego Ojca św.

7. Mgr. Reig y Casonova, ur. 20 stycznia 1859, Arcybiskup Toledański i Prymas Hiszpanji.

8. Mgr. Józef Mori, Sekretarz św. Kongregacji Soboru, ur. 24 stycznia 1850, prałat zasłużony dla prac swych w rozlicznych dykasterjach i kongregacjach rzymskich.

Jeżeli swobodnie oddychasz we wolnej Polsce,
Jeżeli dziecka nie germanizuje wróg,
Nie wydziera ziemi, ni języka.

To zasługa żołnierza-inwalidy!

Kup więc nalepkę

Na Inwalidzki Dom Pracy!

Zatarg między Kasą chorych a lekarzami.

W kilku organach miejscowej prasy zjawia się notatka o zatargu pomiędzy Ogólną Kasą Chorych a Związkiem Lekarzy (okręg Wielkopolski i Pomorski).

W imię prawdy Zarząd Związku Lekarzy czuje się w obowiązku powiadomić opinię publiczną, że już w połowie listopada roku bież. Ogólna Kasa wypowiedziała kontrakty Związkowi Lekarzy. W czasie rozpoczętych pertraktacji między Związkiem Kas a Związkiem Lekarzy ten ostatni żądał dla swych członków za konsultację wizyty i zabiegi wynagrodzenia, odpowiadającego wobec dzisiejszej drożyzny ich potrzebom, a nie dążącego do ruiny Kas. Dlatego też z całym zrozumieniem ważności zabezpieczenia na wypadek choroby w ostatni dzień pertraktacji ustępstwa nasze posunęliśmy do maksimum, żądając wynagrodzenia za konsultację 1300 mk. a nie 1700 mk. jak mylnie poinformowano opinię publiczną.

Zarząd Związku Lekarzy wierzy, że żądania ich jako zupełnie słuszne, a wobec członków Zarządu Związku Kas wystarczająco umotywowane, będą przez Związek Kas przyjęte a przez to samo nie dojdzie do stanu bezkontraktowego, przy którym choroby kasowi będą zmuszeni za każdą konsultację, poradę czy też odpowiedni zabieg lekarski uiszczać wynagrodzenie natychmiast.

Żadnego strajku nie będzie, a nastąpi tylko stan bezkontraktowy, w czasie którego każdego chorego kasowego uważać będziemy jako chorego prywatnego.

Poznań, dnia 19. grudnia 22 r.

Zarząd Związku Lekarzy Rzeczypospolitej Polskiej na okręg Wielkopolski i Pomorski.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś: Wiktorji

Jutro: Adam i Ewy

Wschód słońca 8,08, zachód 15,37.

Długość dnia 8,33. Ubyło 00,00.

Przedstawienie jasełkowe. Nadchodzące święta Bożego Narodzenia wywierają już napróżd czar swój i urok na serca ludzkie. Ubożuchna stajenka betlejemka przywołał nam na myśl tych najbiedniejszych, dla których te święta bodaj czy nie jedynym są w ciągu roku promykiem radości.

Smutno na świecie. Szaleje drożyzna, a z nią nędza opłakana i rozpacz nawiedzają niejedną rodzinę. Głód i zimno dokuca bezlitośnie naszym biednym. Z wdzięcznością uznajemy ofiarną miłość naszego obywatelstwa, które złożyło w tych dniach przy kwiecie naszych pań po domach przeszło 200.000 mk. na gwiazdkę dla biednych.

Niechże dopełnią wszyscy pod urokiem świąt dzieła miłosierdzia i przybędą w drugie święto Boż. Narodzenia na przedstawienie jasełkowe, które odbędzie się w Strzelnicy wiecz. o godz. 8-mej. Radując oko odtworzeniem cudu miłości Bożej na scenie i pieśnią ucho melodją naszych przepięknych kolend, przyczynimy się zarazem do zasilenia funduszu na kuchnię dla naszych biednych.

Im i nam prawdziwie to będzie umileniem świąt Boż. Narodzenia. Zarząd Tow. Pań Miłosierdzia w Śmiglu.

Komunikaty pocztowe. Renty dla wdów sierót H. które są zaopatrzone wzmianką „Zaliczki lub „klasa miejscowości“ datujące do 1 grudnia br. wypłaca się 23 grudnia 4-ro krotną zaliczkę świąteczną poborów grudniowych.

Kwity muszą być poświadczane przez odnośne władze. Pocztowa służba świąteczna. W niedziele 24, drugie święto 26 i w niedzielę 31. b. m. będzie poczta i gazety odbiercom przez listonoszy doręczona.

Okienka będzie w tych dniach od 12—13 otwarte.

Pierwsze święto Bożego Narodzenia i Nowy rok będzie poczta całkowicie zamknięta z wyjątkiem służby telegraficznej i telefonicznej, która się odbywać będzie jak w niedziele to jest od 8—9, od 12—13 i od 17—18 tak samo w pierwsze święto jak i w Nowy Rok. Urząd pocztowy 11, Jabczyński.

Telegramy.

Uroczystości pogrzebowe.

Warszawa, 21. 12. (A. W.) Dziś w południe w sali rycerskiej na Zamku królewskim odbyła się uroczystość zalutowania trumny ze zwłokami Prezydenta Narutowicza. W myśl tradycyjnych zwyczajów polskich oddawania ostatniej przysługi zmarłym królom, kapituła katedry św. Jana dziś wieczorem na barkach swoich przeniesie trumnę do katedry przez t. zw. przejście królewskie, łączące Zamek z katedrą. Przejście królewskie za czasów zaboru było zamurowane i dopiero niedawno zostało przywrócone do pierwotnego stanu. Jutro rano odbędzie się nabożeństwo żałobne, celebrowane przez

kardynała Kakowskiego, który odprawi „castrum doloris“, odprawiane tylko za dusze głów koronowanych. Po nabożeństwie zwłoki Prezydenta złożone zostaną w podziemiach katedry obok trumny córki króla Jana Kazimierza, Teresy Anny Gonzagi.

„Nieporozumienie“.

Warszawa, 21. 12. (tel. wł.) Wczoraj o 2 popoł. uwolniono pułk. Mądelskiego, pułk. Dowoyno-Sołohuba, kpt. Malinowskiego. Okazało się, że aresztowano ich na rozkaz dr. Kukiela, zast. szefa sztabu gen. bez otrzymania zezwolenia od ministra wojny i bez rozkazu prokuratury. Przed uwolnieniem przeproszono uwolnionych „za nieporozumienie“. Por. Sierociński, wiceprez. Związku Hallerczyków pozostaje w więzieniu, oskarżony, że kierował wypadkami poniedziałkowymi na pl. Trzech Krzyży. Sierociński znajduje się w rezerwie.

Śledztwo przeciwko Niewiadomskiemu.

Warszawa, 21. 12. (A. W.) „Przegl. Wiecz.“ podaje, że śledztwo przeciwko Niewiadomskiemu zostało ukończone i akta skierowane do sądu okręgowego. Wczoraj wieczorem doręczono Niewiadomskiemu akt oskarżenia. Według „Przegl. Wiecz.“ Niewiadomski oświadczył, że nie życzy sobie żadnych obrońców ani też nie powoła żadnych świadków. Rozprawa została wyznaczona na 30 bm. i będzie publiczną.

Po ingresie ks. Hłonda.

Katowice, 19. 12. (A. W.) Marszałek sejmu śląskiego wystosował do nuncjusza apostolskiego w Warszawie msgr. Lauriego telegram następującej treści: Sejm śląski przejeżdża do głębi wspólnie z ludnością górnośląską uczuciami radości i wdzięczności z okazji uroczystego ingresu apostolskiego administratora ks. dr. Augustyna Hłonda, zasyła Jego Świątobliwości Papieżowi Piusowi XI. swoje najkorniejsze hołdy. Oby fakt ten historyczny zarówno dla Kościoła jak i dla Państwa stał się źródłem obfitego błogosławieństwa Bożego. (—) Wolny, marszałek sejmu.

Z giełdy gdańskiej.

Gdańsk, godz. 9. min. 30. Dolary St. Zjedn. 6700—6900. Marka polska got. 39 $\frac{1}{2}$ —40. Marka pol. wypłata 38 $\frac{1}{4}$ —38 $\frac{1}{2}$. Tendencja niepewna.

Manifestacja belgijska na rzecz Polski.

Bruksela, 21. 12. (Pat.) W tutejszej Izbie deputowanych oraz Senacie odbyła się serdeczna manifestacja na rzecz Polski. Przewodniczący Izby deputowanych Brunet wygłosił mowę, w której m. in. powiedział: Straszny zamach na Prezydenta Rzeczypospolitej wywołał wśród nas ogólne uczucie przerażenia i smutku. My wszyscy jednomyślnie oplakujemy zgon tragiczny tego męża stanu. Pod adresem parlamentu polskiego przesyłamy wyrazy naszego serdecznego ubolewania oraz zapewnienie głębokiej sympatii, jaka łączy oba nasze kraje. Proszę p. min. spraw zagr., aby zechciał być rzecznikiem uczuć nas wszystkich wobec rządu polskiego. (Na wszystkich ławach głośno: Bardzo dobrze). Min. spraw zagr. Jaspas oświadczył: Z głębokim wzruszeniem rząd przyłącza się do wyrażonych tutaj uczuć Izby. Gdy tylko doszła do mnie wieść o tym ohydny zamachu, natychmiast udałem się do pełnomocnego ministra Polski, aby mu wyrazić kondolencje w imieniu rządu belgijskiego. Polskę łączy z Belgją bliskie pokrewieństwo wierzeń, kultury, cierpienia i nadziei. Wszystko, co interesuje ten naród, zaprzyjaźniony z nami, interesuje również naród belgijski. Jego radości są naszą radością, jego cierpienia głęboko odczuwamy i podziwiamy je. Na posiedzeniu Senatu hr. Tinkt de Rondenboke wygłosił analogiczne przemówienie, przyjęte przez słuchaczy również serdecznie. Min. spraw zagr. Jaspas m. in. powiedział: Polska nie jest dla nas tylko sprzymierzonym narodem. Naród belgijski żywi dla narodu polskiego sympatję, która ma swoje źródło we wspólności wierzeń, kultury oraz tradycyjnych stosunków.

Redaktor: Julian Tyczka, Śmigiel.

Właściciel i wydawca: A. Klóskowski, Poznań 3
Członkami drukarni Klóskowskiego w Śmiglu.

CZYTAJ! Na tydzień gwiazdkowy nadające się jako prezenta
polecam mój najwykwintniejszy wybór
perfum, mydel toaletowych,
wód kolońsk., oraz wód o zapachach kwiatowych krajowych i zagraniczn.
Drogerja Poznańska St. Kotecki.

Perfumy: ATMA — DIVA
Fleurs de mon Jardin
WODY KOŁOŃSKIE — MYDŁA
oraz wszelkie artykuły kosmetyczne
poleca

Perfumerja Warszawska
Ed. PRZYBYŁOWICZ, Róg nowego Rynku.

KADZIDŁO: Pierniki:
- KREDE - kosiński, foruński
w kawałkach i warszawskie
poleca
Perfum. Warszawska,
Edward Przybyłowicz
Śmigiel. **M. Stachowiak.**